

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 21.10.2013
C(2013) 6790 final

Domnului Valeriu Ștefan ZGONEA
Președintele Camerei Deputaților
Palatul Parlamentului
Str. Izvor nr. 2-4, sector 5
RO – 050563 BUCUREȘTI

Stimate Domnule Președinte,

Comisia ar dori să mulțumească Camerei Deputaților pentru opinia sa cu privire la propunerile legislative de instituire a frontierelor inteligente, care constau în sistemul de intrare/ieșire (EES)¹ {COM (2013) 95 final} {COM (2013) 96 final} și programul de înregistrare a călătorilor (RTP)² {COM (2013) 97 final}.

Comisia apreciază sprijinul global acordat de Camera Deputaților pachetului legislativ și este încântată de faptul că aceasta recunoaște atât necesitatea lansării acestei inițiative a UE, cât și valoarea sa adăugată.

Comisia ar dori să facă următoarele observații cu privire la îngrijorările exprimate în opinia Camerei Deputaților.

În primul rând, în ceea ce privește întrebările privind aplicabilitatea instrumentelor financiare comunitare/ale UE și aplicabilitatea teritorială a sistemului de intrare/ieșire (EES):

Distribuirea alocărilor naționale în cadrul Fondului european pentru frontierele externe (FFE), la care România participă din 2010, s-a făcut pe o bază anuală în conformitate cu o cheie de contribuție care a ținut seama, în mod obiectiv, de caracteristicile fiecărei țări în ceea ce privește gestionarea frontierelor sale externe și politica în domeniul vizelor. Sumele pentru statele membre în cadrul noului Fond pentru securitatea internă – frontiere, care sunt relevante pentru EES și programul de înregistrare a călătorilor, au fost calculate pe baza unei cote medii proporționale din totalul alocării FFE în perioada 2010-2012. În consecință, fără nicio legătură cu procesul încă în curs de desfășurare de aderare la spațiul Schengen, alocarea României în cadrul Fondului pentru securitatea internă – frontiere a fost stabilită în mod similar cu cea a tuturor celorlalte state membre participante la FFE în perioada 2010-2012.

¹ Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a sistemului de intrare/ieșire (EES) pentru înregistrarea datelor referitoare la intrarea și ieșirea resortisanților țărilor terțe care trec frontierele externe ale statelor membre ale Uniunii Europene.

² Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului de înregistrare a călătorilor.

În plus, având în vedere faptul că EES își propune să înlocuiască dispozițiile prin care se instituie obligația de a verifica durata șederii și de a ștampila pașapoartele resortisanților țărilor terțe, care sunt aplicate de către statele membre aderente în momentul aderării la Uniunea Europeană, EES ar trebui să se aplice tuturor statelor membre Schengen, inclusiv celor care nu aplică încă integral acquis-ul Schengen. Utilizarea EES astfel cum se prevede în propunerea de Regulament de modificare a Codului frontierei Schengen face parte din controalele la frontieră, care sunt obligatorii pentru toate statele membre. România, prin urmare, ar urma să aibă acces la EES în același mod și în aceleași condiții ca și alte state membre.

Programul de înregistrare a călătorilor (RTP) este, de asemenea, o dezvoltare a acquis-ului Schengen, dar acesta ar urma să fie impus numai statelor membre care aplică integral acquis-ul Schengen. Cu toate acestea, ținând cont de obiectivul său, statele membre care nu aplică încă integral acest acquis ar urma să poată recunoaște în mod unilateral calitatea de membru RTP al călătorilor înregistrați pentru a beneficia de facilitarea controalelor la frontierele lor externe. În consecință, aceste state ar urma să nu aibă dreptul de a examina cereri sau de a revoca/extinde accesul la RTP, dar ar putea să permită clienților RTP, de exemplu, accesul la porțile electronice.³

În ceea ce privește obiectivul sistemului de intrare/ieșire, principalul său scop este o monitorizare mai eficientă a șederilor autorizate ale călătorilor din țări terțe, și nu lupta împotriva terorismului. Ghidată tocmai de principiul necesității, al proporționalității, al luării în considerare a vieții private începând cu momentul conceperii și de principiul limitării domeniului de aplicare la care se face referire în opinia Camerei Deputaților, Comisia nu a propus utilizarea EES în scopul asigurării respectării legii de la început.

Cu toate acestea, propunerea privind EES prevede o evaluare a sistemului care trebuie efectuată la doi ani de la data la care acesta a fost pus în aplicare. Această evaluare ar urma să examineze în mod specific contribuția pe care sistemul de intrare-ieșire ar putea să o aducă luptei împotriva infracțiunilor de terorism și a altor infracțiuni grave și se va ocupa de aspectul legat de accesul la informațiile stocate în cadrul sistemului în scopul asigurării respectării legii, luând în considerare experiența punerii în aplicare a sistemelor de informații privind vizele (VIS) în ceea ce privește accesul în scopul asigurării respectării legii și experiența generală cu privire la funcționarea EES⁴. Comisia este încrezătoare în faptul că statele membre care solicită utilizarea sistemului în scopul asigurării respectării legii vor contribui în mod activ la acest exercițiu, furnizând date care vor permite o evaluare aprofundată a situației.

În plus, în conformitate cu cerințele de protecție a datelor, termenele de păstrare a datelor trebuie să se limiteze la durata minimă necesară pentru ca sistemul să își atingă scopul pe deplin și în mod eficient. Datele generate de EES ar trebui să fie păstrate o perioadă limitată pentru a fi utilizate ca un instrument eficient de informații în materie penală. Perioadele propuse de păstrare a datelor⁵ - suficiente în scopul gestionării frontierei - nu permit autorităților de asigurare a respectării legii să revină suficient de mult în timp în cadrul analizelor de itinerarii pe care le efectuează.

³ Considerentul 45, articolul 3 alineatul (1) și articolul 60 alineatul (5) din COM (2013) 97 final.

⁴ Articolul 46 alineatul (5) din COM(2013) 95 final.

⁵ Articolul 20 din COM(2013) 95 final.

Întrucât EES ar urma să monitorizeze durata de ședere autorizată a călătorilor care vin pentru o ședere de scurtă durată, pe teritoriul statelor membre, care nu poate depăși „90 de zile într-o perioadă de 180 de zile”, perioada de păstrare a datelor pentru persoanele care călătoresc în mod regulat este limitată la o perioadă maximă de șase luni. Cu toate acestea, în cazul persoanelor care depășesc perioada legală de ședere, se propune ca perioada de păstrare a datelor să fie prelungită până la 5 ani de la ultima zi de ședere autorizată.

În cazul în care, ulterior, se acordă accesul la EES în scopul asigurării respectării legii, perioada de păstrare a datelor propusă în prezent ar trebui să fie revizuită din perspectiva evaluării menționate anterior.

În general, Comisia dorește să asigure Camera Deputaților că a acordat atenția cuvenită conformității propunerii atât cu tratatele, cât și cu Carta drepturilor fundamentale a UE. Acest lucru se aplică, de asemenea, statisticilor care vor fi generate de sistemul de intrare/ieșire; ar trebui să existe suficiente garanții că datele colectate în scopul raportării și elaborării de statistici vor fi utilizate doar în scopurile prevăzute de Regulamentul privind EES⁶. Analizarea statisticilor poate într-adevăr ajuta la orientarea politicilor, ceea ce, pe de altă parte, nu înseamnă neapărat: „realizarea profilului de risc pe diferitele categorii relevante”, la care se face referire în opinia Camerei Deputaților.

Experiența dobândită în cursul dezvoltării sistemelor IT de mari dimensiuni conexe, SIS II în special, sprijină concluzia Camerei Deputaților conform căreia „propunerile legislative privind gestionarea frontierelor[...] pentru instituirea unui sistem centralizat de cooperare [...] necesită arhitectură și norme de operare comune”. În consecință, Comisia este convinsă că, pentru dezvoltarea EES și a RTP, este de dorit să existe o abordare uniformă atât din punct de vedere tehnic, cât și din punctul de vedere al bugetului - de unde și propunerea de fonduri substanțiale din partea UE și activitatea de dezvoltare care urmează să fie întreprinsă de către agenția UE eu-LISA. Comisia consideră că, pentru a preveni complicații tehnice și costuri suplimentare, este indispensabilă o abordare centralizată, cel puțin o interfață uniformă, astfel cum rezultă din propuneri⁷.

În ceea ce privește numărul și tipul datelor cu caracter personal colectate în cursul controalelor efectuate la frontiere, listele de date propuse atât pentru titularii de viză, cât și pentru persoanele exonerate de obligația de a deține viză⁸ au fost concepute pentru a asigura coerența cu Codul de vize și cu Regulamentul privind VIS, precum și pentru a reflecta preferințele statelor membre exprimate în cadrul procedurii aprofundate de consultare care a precedat lansarea inițiativei legislative. Cu toate acestea, Comisia este conștientă de necesitatea unei proceduri rapide la punctele de trecere a frontierei și, prin urmare, este deschisă unei simplificări și mai mari. În general, Comisia ar avea o preferință pentru automatizare în locul intervenției manuale.

EES nu ar urma să fie interconectat cu VIS, din cauza constrângerilor de ordin juridic și, în special, din cauza securității datelor. Prin urmare, amprentele digitale ale titularilor de viză ar urma să fie stocate doar în VIS, care ar urma să fie consultat în scopuri legate

⁶ Articolele 4 și 40 din COM (2013) 95 final.

⁷ Articolul 6 litera (c) din COM (2013) 95 final și articolul 21 litera (b) din COM (2013) 97 final.

⁸ Articolele 11 și 12 din COM (2013) 95 final.

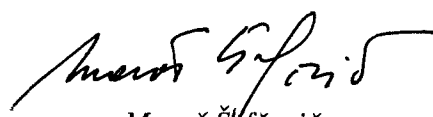
de EES, însă amprentele digitale nu ar urma să fie stocate în acest din urmă sistem. Deși recunoaște valoarea adăugată a datelor biometrice pentru identificarea fiabilă a persoanelor, Comisia a propus utilizarea datelor biometrice în cadrul EES după o perioadă de tranziție de trei ani, pentru a permite statelor membre să își adapteze procesul de verificare la frontieră și gestionarea fluxurilor de pasageri⁹. VIS este un exemplu bun de punere în aplicare a unui sistem de dimensiuni mari care utilizează date biometrice după o perioadă de tranziție și care, în plus, contribuie la protecția vieții private și garantează o mai bună protecție a datelor cu caracter personal. În acest caz au fost aplicate aceleași garanții, ceea ce ar trebui să asigure faptul că statele membre instituie proceduri corespunzătoare de asigurare a respectării demnității persoanei în cazul unor dificultăți apărute în momentul amprentării digitale.

În ansamblu, EES a fost conceput ca un instrument sofisticat de consolidare a monitorizării sistemului actual de șederi de scurtă durată, mult mai eficace decât utilizarea obligației de ștampilare ca singur mijloc de punere în practică a acestui sistem. În consecință, și, de asemenea, în scopul de a facilita și mai mult sarcina polițiștilor de frontieră, Comisia nu are în vedere menținerea practicii de ștampilare ca alternativă valabilă la înregistrarea în EES în cazul perioadelor mai puțin aglomerate de controale la frontieră sau în caz de probleme tehnice. Oricum, în cazul unei probleme a sistemului, se va opera automat trecerea la unitatea centrală de rezervă¹⁰. Deși nu se prevede în propunerea privind EES, deconectarea temporară a funcționării sistemului național sau colectarea manuală a datelor ar putea fi folosite, de asemenea, ca soluții alternative în cazul unei defectări totale a sistemului.

În ceea ce privește responsabilitățile financiare pentru cele două sisteme, propunerea conține dispoziții financiare privind implicațiile bugetare pentru sistemul național - costurile aferente sistemului național ar urma să fie suportate din bugetul Uniunii¹¹.

Comisia speră că aceste clarificări răspund problemelor ridicate de Camera Deputaților și așteaptă cu interes continuarea dialogului politic în viitor.

Cu deosebită considerație,

Maroš Šefčovič
Vicepreședinte

⁹ Considerentul 10 din COM(2013) 95 final.

¹⁰ Articolul 6 litera (a), COM(2013) 95 final.

¹¹ Articolul 25 alineatul (5) din COM (2013) 95 final și articolul 39 alineatul (5) din COM (2013) 97 final.